



**ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

« 19 » ноябрь 2023 ел

г. Альметьевск

**КАРАР**

№ 5038

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасын  
раслау турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законына, «Юл хәрәкәте иминлеге турында» 1995 елның 10 декабрәндәге 196-ФЗ номерлы Федераль законына, Әлмәт муниципаль районы Уставына таянып,

**БАШКАРМА КОМИТЕТ КАРАР БИРӘ:**

1. «2024 елга Әлмәт муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын расларга (1 нче кушымта).
2. Чираттагы финанс елына җирле бюджетны формалаштырганда Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Шәйдуллина З.Р.) программаны гамәлгә ашыруга финанс чаралары бүлөп бирүне күздә тотарга тәкъдим итәргә.
3. Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитетының «2023 елның Әлмәт муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасын раслау турында» 2022 елның 11 ноябрәндәге 2600 номерлы карарын үз көчләрен югалткан дип танырга.
4. Әлеге карарны «Альметьевский вестник» газетасында бастырып чыгарырга һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (PRAVO.TATARSTAN.RU) урнаштырырга.
5. Әлеге карар 2024 елның 1 гыйнварынан үз көченә керә.
6. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны район Башкарма комитеты җитәкчесенең төзелеш буенча урынбасары Д. В. Косаревка йөкләргә.

Район  
Башкарма комитеты җитәкчесе  
вазыйфаларны башкаручы



А.Р. Исхаков

Әлмәт муниципаль районы  
Башкарма комитетының  
«13» *ноябрь* 20*23* ел №*5038*  
қарары белән расланған  
1 нче қушықта

«2024 елға Әлмәт муниципаль районында юл хәрәкәте  
иминлеген арттыру» муниципаль программасы

Әлмәт, 2023

«2024 елның Әлмәт муниципаль районында юл хәрәкәте  
иминлеген арттыру» муниципаль программасы паспорты

Муниципаль программа исеме	«2024 елга Әлмәт муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» муниципаль программасы (алга таба – программа)
Муниципаль заказчы (муниципаль заказчы-координатор)	Татарстан Республикасы Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Әлмәт районы буенча юл хәрәкәте иминлеге дәүләт инспекциясе бүлегенә (киләшү буенча).
Муниципаль программаны төп эшләүчеләр	Район Башкарма комитетының Төзелеш, элемент, транспорт һәм юл хужалыгы идарәсе.
Муниципаль программаның максатлары һәм бурычлары	<p>Программаның максаты - гражданның тормышын, сәламәтлеген һәм аларның мөлкәтен саклауны тәэмин итү, Әлмәт муниципаль районы юлларында хәрәкәт итүнең куркынычсыз шартларына аларның законлы хокуклары гарантияләрен арттыру.</p> <p>Максатка ирешү шарты булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кискәтү системасын камилләштерү;</li> <li>- балаларда юлларда хәвефсез тәртип күнекмәләрен булдыру;</li> <li>- транспорт чараларының һәм җәяүлеләрнең хәрәкәтен оештыру системасын камилләштерү, юл шартларының куркынычсызлыгын арттыру;</li> <li>- юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерү;</li> <li>- юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге эшчәнлекне норматив - хокукий, оештыру һәм методик яктан тәэмин итүне камилләштерү.</li> </ul>
Муниципаль программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	Программа 2024 елга исәпләнгән.
Муниципаль программаны финанслау күләмнәре һәм чыганақлары	<p>Программа буенча финанслауның гомуми күләме 22,388 млн сум тәшкил итә, шул исәптән:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Федераль бюджет акчаларынан 5,459 млн сум;</li> <li>- Татарстан Республикасы бюджеты акчаларынан 0,470 млн сум;</li> <li>- муниципаль берәмлек бюджеты акчаларынан 4,309 млн сум;</li> <li>- бюджеттан тыш чыганақлардан 12,150 млн сум.</li> </ul> <p>Искәрмә: Программаны муниципаль бюджет акчалары исәбеннән финанслау күләмнәре фаразлау характерында һәм, реаль мөмкинлекләрдән чыгып, төгәлләштерелергә тиеш.</p>
Муниципаль программаның	Программаның иң мөһим индикаторларының 2012 ел белән чагыштырганда уңай күрсәткечләренә ирешү:



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Жиңел	54846	56159	59013	62303	65000	69992	75462	80948	85512	90014	93421
2	Йөк	5820	4609	9455	9708	9738	10376	11044	11 800	12192	13664	14521
3	Автобуслар	1963	903	2471	2403	2312	2394	2463	2542	2587	2617	2674
4	Мото-транспорт	516	314	369	409	489	523	541	566	592	600	640
5	Прицеплар	1724	1294	2072	2487	3470	4101	4760	5245	5794	5960	6441
Барлығы:		64869	63279	73 380	77310	81 009	87386	94270	101101	106677	112855	117697

Әлмәт муниципаль районының автомобиль белән тәэмин итү дәрәжәсе 1 мең кешегә 552 берәмлек транспорт чарасы тәшкил итә.

2012 елдан 2022 елга кадәр Әлмәт муниципаль районы территориясендә ЮХИДИ бүлеге мәгълүматлары буенча 2195 юл-транспорт һәлакәте теркәлгән, аларда 296 кеше һәлак булган һәм 2952 кеше тән жәрәхәтләрә алган.

Хәзерге юл-транспорт имгәнүе үзенчәлекләрен анализлау юл-транспорт һәлакәтләре санының акрынлап артуын күрсәтә, нәтижәдә зыян күрүчеләр аеруча авырлык дәрәжәсе белән характерлана торган жәрәхәтләр ала.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның иң күп санлы һәм иң зөгыйфь төркеме булып жәяүлеләр тора.

2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 еллар чорында Әлмәт муниципаль районы территориясендә зыян күргән һәм һәлак булган юл-транспорт һәлакәте статистикасы

Табл. № 2

Еллар	Зыян күрүчеләр һәм һәлак булучылар белән булган юл-транспорт һәлакәте саны	Һәлак булучылар саны	Яралылар саны
1	2	3	4
2012	297	39	405
2013	247	37	402
2014	304	33	427
2015	239	42	326
2016	196	26	259
2017	176	23	207
2018	154	21	200
2019	162	16	206
2020	142	21	172
2021	149	15	192
2022	130	23	157

2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 еллар чорында «Казан-Оренбург» федераль әһәмияттәге автомобиль юлындагы һәлакәтлелеккә чагыштырма анализ

Табл. № 3

Еллар	Һәлак булучылар белән булган юл-транспорт һәлакәте саны	Һәлак булучылар саны
1	2	3

2012	11	12
2013	12	14
2014	2	3
2015	13	17
2016	8	8
2017	6	7
2018	4	5
2019	5	5
2020	5	6
2021	6	7
2022	5	9

2012, 2013, 2014, 2015, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 еллар чорында  
региональ өнөмияттөгө автомобиль юлларында авария хәленө  
чагыштырма анализ

Табл. № 4

Еллар	Юл-транспорт һәлакәте саны	Һәлак булучылар саны
1	2	3
2012	16	20
2013	12	15
2014	15	18
2015	13	19
2016	11	14
2017	7	7
2018	8	9
2019	4	5
2020	11	13
2021	3	4
2022	8	10

2012, 2013, 2014, 2015, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 еллар чорында  
жирле өнөмияттөгө юлларда авария хәленө  
чагыштырма анализ

Табл. № 5

Еллар	Юл-транспорт һәлакәте саны	Һәлак булучылар саны
1	2	3
2012	7	7
2013	8	8
2014	8	8
2015	5	6
2016	3	3
2017	3	5
2018	3	5
2019	6	6
2020	2	2
2021	4	4
2022	3	3

Юл-транспорт һәлакәтләрен профилактикалау һәм кисәтү буенча күрелә торган чаралар юлларда аварияләр санын тоткарлауга җитәрлек ярдәм итми.

Юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү чаралары җәмгыяте үсешенең хәзерге этабында социаль-иқтисадый шартлар үзгәргән каршылыкка килә, иң мөһим каршылыкларга керә:

-юлларда автотранспорт саны арту автомобиль юллары һәм транспорт чишелешләре инфраструктурасы үсешен шактый узып китә;

-автотранспорт предприятиеләренең күпчелеге шәһәр читендә урнашкан. Димәк, Әлмәт шәһәренең урам-юл челтәре буйлап хәрәкәт итүче йөк транспорты өлеше шактый зур;

-халыкның юлларда үз-үзен тоту дәрәжәсенең үзгәрүчән юл хәрәкәте шартларына туры килмәве;

-транспорт чаралары белән идарә иткәндә машина йөртүчеләрнең юл шартларын бәяләгәндә хаталарга китерә торган эзерлегенең түбән сыйфаты, канәгатьләнәрлек булмаган дисциплина, транспорт чаралары белән идарә иткәндә машина йөртүчеләрнең игътибарсызлыгы һәм саксызлыгы;

-юл хәрәкәте иминлеге буенча чараларны техник яктан тәэмин итү кимчелекләре, беренче чиратта, заманча таләпләргә юл хужалыкларының, транспорт чараларының, юл хәрәкәтен оештыру чараларының туры килмәве, юл-транспорт һәлакәтен вакытында ачыклауга һәм зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәтүгә китерә торган элемент системаларында артта калу.

Авария хәлендәге катлаулы вәзгыять һәм ситуациянең алга таба начараюна тенденцияләр булу күп очракта түбәндәге сәбәпләр белән аңлатыла:

- халыкның даими рәвештә арта торган мобильлеге;

- җәмәгать транспортында пассажирлар йөртүне киметү һәм шәхси транспортта пассажирлар йөртүне арттыру;

-автомобильләр санын арттыру һәм урам-юл челтәрен озайту арасындагы хәзерге транспорт агымнарына исәпләнмәгән диспропорция.

Мондый хәл нәтижәсендә юл хәрәкәте шартларының начараюы, экологик хәлне бозу, ягулык тотуның артуы, шулай ук юл-транспорт һәлакәтләре санының артуы күзәтелә.

Хәзерге вакытта торак пунктларда барлык юл-транспорт һәлакәтләренең 70 проценты бара. Торак пунктларда юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларның саны арту темплары юл-транспорт һәлакәтләре санының артуын тизләтә.

Хәзерге юл-транспорт һәлакәте үзенчәлекләрен анализлау юл-транспорт һәлакәтләре санының акрынлап артуын күрсәтә, нәтижәдә зыян күрүчеләр аеруча авырлык дәрәжәсе белән характерлана торган җәрәхәтләр ала. Мондый юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә зыян күргән затларга медицина ярдәме күрсәтүнең нәтижәле оештырылмавы аларның югары үлүенең төп сәбәпләреннән берсе булып тора.

Соңгы елларда автопарк санының тиз артуы һәм яңа машина йөртүчеләрне һәм ташучыларны юл хәрәкәтенә күпләп кертү юл хәрәкәте шартларының характеристикасының һәм катлаулануына китерде: транспорт агымнарының тыгызлыгы артты, шәһәр урамнарында да, Әлмәт муниципаль районы территориясендә урнашкан федераль һәм төбәк әһәмиятендәге юлларда хәрәкәтнең интенсивлыгы артты.

Урам-юл челтәренең алыштыргысыз геометрик параметрлары вакытында транспорт санының артуы аларның гомуми үткөрү сәләтенең кимүенә китерде.

Мондый хәл юл-транспорт һәлакәтенең барлык күрсәткечләрен даими киметү өчен тотрыклы шартлар тәэмин итми. Әлеге һәм башка каршылыклар

комплекслы проблема рәвешендә барлыкка килә: юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча муниципаль идарә системасын ничек камилләштерергә.

## 2. ПРОГРАММАНЫҢ ТӨП МАКСАТЛАРЫ ҺӘМ БУРЫЧЛАРЫ.

Программаның максаты - гражданның гомерен һәм сәламәтлеген саклауны тәэмин итү, Әлмәт муниципаль районы юлларында хәрәкәт итүнең куркынычсыз шартларына гарантияләргә арттыру.

Программа максатларына ирешү шартлары түбәндәге бурычларны хәл итү:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның хәвефле тәртибен кискәтү системасын камилләштерү;

- балаларда юлларда хәвефсез тәртип күнекмәләрен булдыру;

транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең хәрәкәтен оештыру системасын камилләштерү, юл шартларының куркынычсызлыгын арттыру;

юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерү; юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә эшчәнлекне норматив-хокукий, оештыру һәм методик яктан тәэмин итүне камилләштерү.

Әлеге бурычларга ирешү Әлмәт муниципаль районы территориясендә авария хәлендәге күрсәткечләргә киметергә һәм, димәк, проблеманың социаль кискенлеген киметергә мөмкинлек бирергә.

Программа максатына ирешүне бәяләү программаның максатчан индикаторларын һәм күрсәткечләрен кулланып башкарыла:

юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны.

Программаны гамәлгә ашыру еллары буенча максатчан индикаторларның һәм күрсәткечләренең әһәмияте программага 1 нче кушымтада бирелгән.

Программаны гамәлгә ашыру бер ел дәвамында гамәлгә ашыру күздә тотыла.

## 3. ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ.

Программа чараларын финанслау федераль бюджет, муниципаль берәмлек бюджеты, Татарстан Республикасы бюджеты һәм бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән гамәлгә ашыру планлаштырыла.

Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны күрсәткечен структур анализлау нигезендә һәм юл-транспорт һәлакәтләрен китереп чыгаручы факторлар буенча Әлмәт муниципаль районында юл-транспорт һәлакәте белән бәйлә вәзгыятьне яхшыртырга сәләтле түбәндәге программалар юнәлешләре билгеләнде:

- юл хәрәкәте өлкәсендә хокук бозуларга тискәре мөнәсәбәт формалаштыру максатында халыкка пропаганда йогынтысы системасын булдыру;

- балалар юл-транспорт травматизмын профилактикалауны арттыру;

- транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыру буенча эш күләмнәрен шактый арттыру, шул исәптән юл-транспорт һәлакәтләрен концентрацияләү урыннарын бетерү;

- юл тоткарлыкларын булдырмау, урам-юл чөлтәре участкаларында тизлек режимын оптимальләштерү, юл хәрәкәтен оештыруның заманча инженерлык схемаларын, заманча техник чараларны (светофорларны, юл билгеләрен, термопластик материаллардан юл билгеләрен һ.б.) куллану.



- жэяүле кичүлөрне норматив таләпләргә этаплап туры китерү;
- иң куркыныч участокларда юл киртәләре урнаштыру;
- урам-юл челтәренең иң куркыныч участокларында урамнарны яктырту челтәрләрен төзү;
- светофор объектларын модернизацияләү (реконструкцияләү).

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү системасын үстерү буенча эшчәнлек куркынычсыз юл хәрәкәте буенча белемнәр һәм күнекмәләр булдыруны, юл-транспорт һәлакәтләренә потенциал китерелә торган хәлләр турында мәгълүматлаштыруны, юлларда мәдәниятне арттыруны, социаль-хокукий нормаларны һәм юл нигилизмын санга сукмау фактларына жәмгыятьтә түземсезлек тудыруны, транспорт чаралары йөртүчеләрне әзерләү системаларын камилләштерүне һәм үстерүне, юл хәрәкәте кагыйдәләрендә катнашучыларның юл хәрәкәте таләпләрен үтәвен тәэмин итүне, шул исәптән юл хәрәкәте өлкәсендә административ хокук бозуларны теркәү системаларын кулланып, фотога төшерү һәм видеога төшерү функцияләре булган автоматик режимда эшләүче махсус техник чаралар, видеога төшерү һәм фотога төшерү чаралары, фотога төшерү чаралары һәм видео яздыру чаралары булган автоматик режимда эшләүче махсус техник чаралар белән тәэмин итүне күздә тотта.

системасын үстерүгә юнәлтелгән программа чаралары программага 2 нче кушымтада китерелгән.

Балаларның юл хәрәкәтендә имин катнашуларын тәэмин итү юнәлеше кысаларында эшчәнлек балаларга һәм яшүсмерләргә юл хәрәкәте кагыйдәләренә өйрәтү, балаларда юлларда хәвефсез үз-үзләрен тоту күнекмәләрен формалаштыру, балаларның юл хәрәкәтендә катнашу дисциплинасын ныгыту һәм контрольдә тоту, балаларның юл хәрәкәтендә имин катнашу шартларын тудыру каралган.

Балаларның юл хәрәкәтендә имин катнашуларын тәэмин итүгә юнәлдерелгән программа чаралары программага 3 нче кушымтада китерелгән.

Транспорт чаралары һәм жэяүлеләр хәрәкәтен оештыру системасын үстерү, юл шартларының куркынычсызлыгын арттыру юнәлешләре кысаларында эшчәнлек жэяүлеләрнең юл хәрәкәтендә имин катнашуын тәэмин итүне, юл хәрәкәтенең куркыныч участоклары, бөкеләр һәм тоткарлыктар барлыкка килүне булдырмауны һәм профилактикалауны, имин һәм нәтижәле трафик тәэмин итү, интеллектуаль транспорт системаларын үстерү, юлларның һәм юл инфраструктурасының пассив һәм һәлакәттән соңгы куркынычсызлыгын тәэмин итү максатыннан транспорт планлаштыруын оештыруны күздә тотта.

Транспорт чаралары һәм жэяүлеләр хәрәкәтен оештыру системасын үстерүгә, юл шартларының куркынычсызлыгын арттыруга юнәлдерелгән программа чаралары программага 4 нче кушымтада китерелде.

Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерү юнәлешендәге эшчәнлек юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә медицина ярдәме күрсәтүнең оперативлыгын һәм сыйфатын тәэмин итүне, медицина учреждениеләренең территориаль яктан файдалану мөмкинлеген тәэмин итүне, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүдә катнашучы хезмәтләренә координацияләү дәрәжәсен арттыруны, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәтү өлкәсенә яңа технологияләр кертүне күздә тотта.

Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән программа чаралары программага 5 нче кушымтада китерелгән.

Юл хэрэкетэ иминлеген тээмин итү өлкөсөндөгө эшчөнлекне норматив-хокукий, оештыру һәм методик яктан тээмин итү юнөлөшлөре кысаларында эшчөнлек законнардагы житешсезлеклөрне бетерү, дөүлөт саясәтен гамәлгә ашыруның гамәли инструментларын эшлөү һәм гамәлгә кертү күздө тотыла.

Программаның юл хэрэкетэ иминлеген тээмин итү өлкөсөндөгө эшчөнлекне норматив-хокукий, оештыру һәм методик тээмин итүне камилләштерүгә юнөлдөрөлгөн чаралары программага 6 нчы кушымтада китерелгән.

#### 4. ПРОГРАММАНЫ РЕСУРСЛАР БЕЛӨН ТЭЭМИН ИТҮ.

Программаны 2024 елга финанслауның гомуми күләме 22,388 млн сум тәшкил итә, шул исәптән:

- Федераль бюджет акчаларынан 5,459 млн сум;
- Татарстан Республикасы бюджеты акчаларынан 0,470 млн сум;
- муниципаль берәмлек бюджеты акчаларынан 4,309 млн сум;
- бюджеттан тыш чыганақлардан 12,150 млн сум.

Юнөлөшлөр буенча программаны финанслау күләме программага 7 нче кушымтада китерелгән.

Программаны финанслауның күләме барлык чыганақлардан программага 8 нче кушымтада китерелгән.

Программа заказчылары арасындагы акчаларны бүлү 9 нчы кушымтада программага китерелгән.

Программаны финанслау күләмнәре муниципаль берәмлек бюджеты исәбеннән фаразлана торган характерга ия һәм, реаль мөмкинлекләрдән чыгып, төгәлләштерелергә тиеш.

#### 5. ПРОГРАММАНЫ ГАМӨЛГӘ АШЫРУ МЕХАНИЗМЫ.

Программалы чараларны районның башкарма комитеты белән гамәлдәге законнар нигезендә программа чараларын үтәүчеләр арасында төзелә торган муниципаль ихтыяжлар өчен продукцияне сатып алу һәм китерү буенча муниципаль контрактлар (шартнамәләр) нигезендә гамәлгә ашыру күздө тотыла.

Муниципаль программаның муниципаль заказчысы Әлмәт муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә идарәсенә һәм Әлмәт муниципаль районы Финанс-бюджет палатасына муниципаль программаның барлык башкаручылары белән төзелгән контрактлар (киләшүләр) турында хәбәр итә.

Муниципаль программаны үтәүче Әлмәт муниципаль районы башкарма комитетының икътисад, сәнәгать һәм сәүдә идарәсенә, Әлмәт муниципаль районы финанс-бюджет палатасына программаны гамәлгә ашыру һәм финанс чараларынан файдалануның нәтижәләлеге турындагы мәгълүматны жиберә.

Жыелма হিসапка бер ел эчендә үтәлмәгән чаралар турында мәгълүмат кушылырга тиеш.

Планлы һәм фактик күрсәткечләр арасында муниципаль программаның нәтижәләлеге күрсәткечләренә аермалары сизелерлек булган очракта, моңдый чыгымнарға йогынты ясаган факторларны анализлау уздырыла. Анализ вакытында муниципаль заказчы йогынты ясый алган эчке факторлар да, муниципаль заказчыга бәйлә булмаган тышкы факторлар да аерылып тора.

Муниципаль программаның муниципаль заказчысы (муниципаль заказчы-координаторы) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтөрөндө

расланган муниципаль программа текстын, муниципаль программаны гамәлгә ашыру белән идарә итү һәм программа чараларын үтәүнең барышын тикшереп тору буенча норматив хокукый актларны урнаштыруны, шулай ук муниципаль программаны гамәлгә ашыруның барышы, план чорына программа чараларын гамәлгә ашыру, муниципаль контрактларда төзелгән муниципаль программаны фактта финанслауны, аларны финанслау күләмнәре һәм башкаручылар турында, муниципаль программаны гамәлгә ашыруда катнашу программаларының, муниципаль программаны гамәлгә ашыру конкурсларының эксперт тикшерүләре нәтижәләре, аны мониторинглау нәтижәләре турында, муниципаль программаны тормышка ашыруның максатчан индикаторларына һәм нәтижәләргә күрсәткечләренә ирешүне, шул исәптән бәйсез экспертиза нәтижәләре буенча, бәяләүне оештыра. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруда катнашуга конкурслар үткөрү турында мәгълүматта түбәндөгеләр булырга тиеш:

- аларны уздыру шартлары;
- аларда юридик затларның катнашу тәртибе;
- муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга (эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә) конкурслар үткөрү өчен муниципаль программалар муниципаль заказчылары тарафыннан төзелә торган конкурс комиссияләре составлары;
- конкурс комиссияләренең утырышлар беркетмәләре;
- муниципаль заказчылар кабул иткән карарларга шикаять белдерү тәртибе.

#### 5.1. Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүнең оештыру-хокукый аспектлары.

Программаны гамәлгә ашыру белән идарә итүне районның башкарма комитеты башкара.

Программаның житәкчесе - район Башкарма комитеты житәкчесе, юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итү комиссиясе рәисе урынбасары.

Программа заказчыларының үзара хезмәттәшлеген Әлмәт муниципаль районы Башкарма комитеты каршындагы юл хәрәкәте иминлеге комиссиясе тәэмин итә.

Программаны гамәлгә ашыру белән агымдагы идарәне Әлмәт муниципаль районы башкарма комитеты каршындагы Юл хәрәкәте иминлеге комиссиясе рәисе гамәлгә ашыра.

Юл хәрәкәте иминлеге комиссиясе түбәндәге төп функцияләргә гамәлгә ашыра:

- программа чараларын гамәлгә ашыру турында статистик һәм аналитик мәгълүматны җыю һәм системага салу;
- программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәләрен мониторинглау, күрсәтелгән чараларны гамәлгә ашыру турында аналитик мәгълүмат формалаштыру һәм программаны гамәлгә ашыру турында хисап әзерләү;
- программа чараларының нәтижәләргә, нәтижәләргә күрсәткечләренә һәм аларның программа күрсәткечләренә туры килүе күрсәткечләренә бәйсез бәя бирүне оештыру;
- программаны тормышка ашыруның барышы һәм нәтижәләре турында җәмәгатьчеләккә мәгълүмат бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыру;
- башка функцияләр.

#### 6. ПРОГРАММАНЫҢ СОЦИАЛЬ-ИКТИСАДЫЙ, БЮДЖЕТ ҺӘМ ЭКОЛОГИК НӘТИЖӘЛӘГЕН БӘЯЛӘУ

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеге юл хәрәкәтендә катнашучыларның гомерен саклап калудан юл-транспорт һәлакәтләреннән һәм аларның нәтижәләреннән социаль-икътисадый һәм демографик зыянны булдырмаудан гыйбарәт.

2024 елда бер елда һәлак булган затларның инерция сценарие белән чагыштырганда 24 кешегә кыскаруы көтелә:  $42-18=24$  (программага 11 нче кушымта).

Программаның бюджет нәтижәлелеге аның чараларын гамәлгә ашыруның федераль бюджет һәм муниципаль берәмлек бюджеты керемнәренә һәм чыгымнарына йогынтысын чагылдыра.

Программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисадый нәтижәлелеге икътисадый һәм финанс күрсәткечләренә, шулай ук демографик хәлнең яхшыруына (үлчеләр санын, шул исәптән балалар үлемен киметүне) йогынты ясый торган күрсәткечләренә яхшыруын характерлаучы сыйфатлы һәм сан параметрлары белән чагыла һәм халыкның үлеменнән социаль-икътисадый зыянны программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә түбәнәя.

Программаның экологик нәтижәлелеге программа чараларын үтәү белән тәэмин ителә, аларны гамәлгә ашыру нәтижәсе - юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү, бигрәк тә куркыныч йөкләрне ташучы транспорт чаралары катнашында.

Программа чараларын гамәлгә ашыруның уңай социаль-икътисадый һәм экологик нәтижәләре юл хәрәкәтен оештыруның яңа ысулларын гамәлгә кертү белән бәйле булачак. Оптималь маршрутлар куллану һәм юлда булу аз вакыт аралыгында углерод окисьлары һәм азот окислары кими, бу экологиягә уңай йогынты ясаячак.

Программа Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 16 октябрдәге 764 номерлы карары белән расланган «2014 - 2025 елларга Татарстан Республикасында жәмәгать тәртибен тәэмин итү һәм жинаятьчелеккә каршы көрәш» дәүләт программасы нигезендә эшләнгән.

Программаның социаль-икътисадый һәм бюджет нәтижәлелеге күрсәткечләре өчен инфляция индексы һәм дисконтлау коэффициенты кебек параметрларны үзгәртү актуаль.

Программаны гамәлгә ашырудан социаль-икътисадый файда юл-транспорт һәлакәтләреннән социаль-икътисадый зыянны һәм аны гамәлгә ашыруга чыгымнарны исәпләмәгәндә программа чараларын гамәлгә ашыру нәтижәсендә аларның нәтижәләрен киметүдән гыйбарәт. Китерелгән социаль-икътисадый нәтижә дисконтлау коэффициентына елына гомуми эффектның нисбәте буларак исәпләнә.

Программаның нәтижәлелеге хисапларында тиешле еллар бәяләре кулланыла, шул ук вакытта дисконтлау нормативы программаны гамәлгә ашыруның бөтен чоры дәвамында үзгәрешсез кала һәм 1,11 тәшкил итә, инфляция дәрәжәсе Россия Федерациясе Икътисадый үсеш министрлыгы мәгълүматлары нигезендә билгеләнә һәм программаны тормышка ашыруның алдагы елында индексацияләнгән, ә зыяның нормативы юл-транспорт һәлакәтләреннән социаль-икътисадый зыян нормативларын бәяләү һәм исәпләү методикасы нигезендә билгеләнә.

Программа чараларын гамәлгә ашырудан көтелә торган социаль-икътисадый нәтижә 121,956 млн сум тәшкил итәчәк.

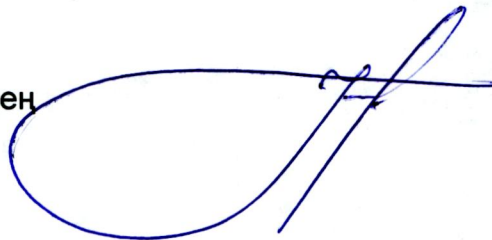
Программаның социаль-икътисадый нәтижәлелеген исәпләү программага 10 нчы кушымтада китерелгән.

Бюджет нәтижәлелеген исәпләгәндә, чараларны гамәлгә ашыруга чыгымнарны исәпкә алып, бюджет керемнәрен формалаштыруга программа

чараларының өлеше бәяләнә. Көтелә торган бюджет нәтижәсе 21,778 млн сум тәшкил итәчәк.

Программаның бюджет нәтижәлелеге хисабы 11 нче кушымтада программага китерелгән.

Район  
Башкарма комитеты җитәкчесенен  
төзелеш буенча урынбасары



Д.В. Косарев

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
1 нче кушымта

Программаның  
индикаторлары һәм күрсәткечләре

№№ п/п	Исеме	Үлчәү бер.	2012 ел	шул исәптән, еллар буенча											
				2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	2012 ел белән чагыштырганда юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны	кеше	39	38	38	37	37	34	32	30	28	24	21	19	18
	2012 елга үзгәреш	%	-	-1,47	-2,64	-4,2	-5,33	-12,86	-18,58	-24,01	-28,82	-38,46	-46,15	-51,28	-53,85
	2012 елга үзгәреш	кеше	-	1	1	2	2	5	7	9	11	15	18	20	21

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
2 нче кушымта

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын  
кисәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар

№№ п/п	Чаралар исеме	Үтәү срогы	Финанслау күләме	в т.ч.			Ответствен- ные за исполнение	Ожидаемый результат
				МБ бюджеты исәбәннән	Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбәннән	бюджеттан тыш чыганақлар исәбәннән		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Башка ихтыяжлар								
Финансламыйча уздырыла торган чаралар								
1	Аралашуның аеруча нәтижәле каналларын кулланучы мөғлүмати - пропаганда кампаниясен юл хәрәкәтендә катнашучыларның белемләгән, җаваплылығын һәм ұзаңы дәрәжәсен күтәрү һәм юл-транспорт һәләкәтләре санына һәм аларның нәтижәләрен авырайтуға йогынты ясый торган хәвеф-хәтәр факторларны профилактикалау максатында үткөрү (җирле телеканалда)	2024 ел	-	-	-	-	ЮХИДИБ (киләшү буенча)	йөртүчеләрдә һәм пассажирларда кыйммәт-норматив белем биру хокукый аңны, юлда үз-үзеңне куркынычсыз тоту җаваплылығын һәм мәдәниәтен арттыруға юнәлдерелгән мотивация
2	Басма масса күләм мөғлүмат чараларында юл хәрәкәте иминлеге	2024 ел	-	-	-	-	район Советы аппаратының масса күләм	Юл хәрәкәтендә катнашучыларның хокукый аңын, юлда үз-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	буенча проблемалы месьелелерне системалы рөвештө яктырту, махсуслаштырылган басма продукция чыгару өчен махсус тематик рубрикалар оештыру						мәгълүмат чаралары белән эшлөү бүлөгө (килешү буенча)	үзләрен куркынычсыз тоту жаваплылыгын һәм мәдәниятен арттыру



«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
3 нче кушымта

Юл хәрәкәтендә балаларның имин катнашуларын  
тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар

№№ п/п	Чаралар исеме	Үтәү срогы	Финанслау күләме	шул исәптән			Башкару өчен җаваплы	Көтелә торган нәтижә
				МБ бюджеты исәбеннән	Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән	бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Башка ихтыяжлар								
1	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, мәгариф учреждениеләре һәм балаларга өстәмә белем бирү системасы мәгариф учреждениеләре (уку пособиеләренең пилот комплектлары, программалар) өчен фәнни-методик материаллар, программалар, уку пособиеләре бастырып чыгару	2024 ел	0,150	-	0,150	-	Әлмәт шәһәрәндә «БДД» ДБУ (киләшү буенча)	балалар юл-транспорт имгәнүен профилактикалау
2	«Светофорик», «Куркынычсыз төгәрмәч» балалар юл травматизмын кисәтү буенча шәһәр чаралары	2024 ел	0,250	-	0,250	-	Әлмәт шәһәрәндә «БДД» ДБУ (киләшү буенча)	балаларда һәм юл хәрәкәтендә өлкәннәрдә юлларда хәвефсез үз-үзеңне тоту күнекмәләрен формалаштыру

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	үткөрү, асфальттагы рөсөм конкурсы, «Олы жөяүлөлөр балалар күзлегеннөн», яшүсмерлөр клублары арасында «Юл йөрү кагыйдөлөрөн белсөң - ЮХИДИ белөн проблемалар юк» конкурслары һ.б.							
3	Гомуми белем бирү мөктөплөрөнөң һәм балалар бакчаларының укытучылар составының квалификациясен күтөрү	2024 ел	0,070	-	0,070	-	Әлмөт шөһөрөндө «БДД» ДБУ (килешү буенча)	Балалар бакчасында, бигрөк тә башлангыч сыйныфларда юл йөрү кагыйдөлөрөн бөрбөтөн мөжбүри өйрөнү системасын булдыру
4	Мөктөпкөчө яшътөге балалар һәм белем бирү оешмалары укучылары арасында яктылык кайтаручы жайланмалар өзерлөү һәм тарату	2024 ел	-	-	-	-	Әлмөт муниципаль районы мөгариф идарөсе (килешү буенча)	Караңгы вакытта юлда балаларга йөрү ихтималының кимүе
Барлығы:			0,470	-	0,470	-		

«2024 елга Өлмөт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
4 нче кушымта

Транспорт чаралары һәм жәяүлеләр хәрәкәтен оештыру системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар,  
юл шартларының иминлеген арттыру

п/п	Чаралар исеме	Үтәү срогы	Финанслау күләме	шул исәптән			Башкару өчен җаваплы	Көтелә торган нәтижә
				МБ бюджеты исәбеннән	Россия Федерациясе бюджетыннан акчалар бүлеп бирелгән очракта	бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Капиталь кертемнәр								
1	Шәһәрләрнең һәм торак пунктларның юл хәрәкәте иминлеге участокларын жәяүлеләр өчен киртәләр, шул исәптән жәяүлеләр өчен кичүләр зонасында, биләү	2024 ел	6,300	-	3,150	3,150	Район башкарма комитеты	жәяүлеләрнең юл өлешенә чыгу мөмкинлеген юкка чыгару
2	Көйләнми торган жәяүлеләр кичүен, шул исәптән мәгариф учреждениеләренә турыдан-туры яктырту, ясалма юл тигезсезлекләре, Т.7 светофорлары, эчке яктырту билгеләре, юл билгеләре, шул исәптән берәмлек формалар һәм төсле юл япмалары һәм юл хәрәкәте куркынычсызлыгын	2024 ел	2,374	1,187	1,187	-	Район башкарма комитеты	жәяүлеләр кичүендә юл хәрәкәте иминлеген арттыру

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	арттыруның башка элементлары белән модернизацияләү							
3	Светофор объектларны төзү, модернизацияләү (юл контроллерларын алыштыру, тавыш ярдәмендә озату жайланмасы, вакытны кире санау таблосын урнаштыру)	2024 ел	2,244	1,122	1,122	-	Район башкарма комитеты	Урам-юл челтәренең үткөрү сәләтен күтәрү
4	Урам-юл челтәренең куркыныч участкаларында урам яктырту челтәрләрен төзү	2024 ел	5,000	-	-	5,000	Район башкарма комитеты	тәүлекнең караңгы вакытында юл-транспорт һәлакәтләрен киметү
Башка ихтыяжлар								
Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүне арттыруга юнәлдерелгән, әмма муниципаль программага 2-7 номерлы кушымталарда күрсәтелмәгән гамәлләр								
5	Урам-юл челтәрендә юл билгеләре кую	2024 ел	6,000	2,000	-	4,000	Район башкарма комитеты	
	Барлығы:		21,918	4,309	5,459	12,150		

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
5 нче кушымта

Юл-транспорт һәлакәтләнде зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү  
системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар

№№ п/п	Чаралар исеме	Үтәү срогы	Финанслау күләме	шул исәптән			Башкару өчен җаваплы	Көтелә торган нәтиҗә
				МБ бюджеты исәбеннән	Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән	бюджеттан тыш чыганақлар исәбеннән		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Башка ихтыяҗлар								
Финансламыйча уздырыла торган чаралар								
1	Юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәләрен бетерүдә ашыгыч хезмәтләренң үзара хезмәттәшлеге һәм һәлакәттән коткару эшләрен уздыру мәсьәләләрен практик эшкәртү	2024	-	-	-	-	ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлығының ТР ӘМР буенча идарәсе (киләшү буенча)	юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәләрен бетерү вакытында ведомствоара хезмәттәшлекне камилләштерү
2	Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлығының ӘМР буенча идарәсенең юл хәрәкәте иминлеге өлкәсендә коммуникатив	2024	-	-	-	-	ТР Гадәттән тыш хәлләр министрлығының ТР ӘМР буенча идарәсе (киләшү буенча)	юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәсендә зыян күргән балаларга медицина ярдәме күрсәтүнең яңа технологияләрен һәм ысулларын эшләү

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	чараларда катнашуу һәм юл- транспорт һәлакәтлөрендө зыян күрүчөлөргө ярдөм итү							

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
6 нчы кушымта

Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге эшчәнлекне норматив-хокукый, оештыру һәм методик тәэмин итүне камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар

№№ п/п	Чаралар исеме	Үтәү срогы	Финанслау күләме	шул исәптән			Башкару өчен җаваплы	Көтелә торган нәтижә
				МБ бюджеты исәбеннән	Россия Федерациясе бюджеты акчалары исәбеннән	бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Фәнни-тикшеренү һәм тәҗрибә-конструкторлык эшләре								
Финансламыйча уздырыла торган чаралар								
1	Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүнең, дәүләт-хосусый партнерлыкны үстерүнең өстенлекле проектларына бюджеттан тыш финанс чараларын җәлеп итү буенча нәтижәле механизмнар эшләү	2024	-	-	-	-	Районның башкарма комитеты	юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә дәүләтнеке булмаган оешмаларның ролен күтәрү





1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Юл хэрэгтө иминлеген тээмин итү өлкөсөндө эшчөнлекне норматив-хокукый, оештыру һәм методик тээмин итүне камиллөштөрү	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Барлығы:	22,388	-	5,459	-	-	2,309	2,000	-	-	0,470	-	8,150	4,000

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
8 нче кушымта

2024 елга программаны федераль бюджет, Татарстан Республикасы бюджеты, муниципаль берәмлек бюджеты һәм бюджеттан тыш чыганаclar исәбеннән финанслау күләмнәре

(млн сум, бәя 2022 елга)

Финанслау чыганагы	2024 ел
1	2
Федераль бюджет – барлығы, шул исәптән:	5,459
капитал салулар	5,459
башка ихтыяжлар	-
Татарстан Республикасы бюджеты чаралары - барлығы, шул исәптән:	0,470
капитал салулар	-
башка ихтыяжлар	0,470
Муниципаль берәмлек бюджеты акчалары - барлығы, шул исәптән:	4,309
капитал салулар	2,309
башка ихтыяжлар	2,000
Бюджеттан тыш чыганаclar чаралары - барлығы, шул исәптән:	12,150
капитал салулар	8,150
башка ихтыяжлар	4,000
Барлығы: программаны барлык чыганаclarдан финанслау күләме	22,388

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
9 нчы кушымта

Программа заказчылары арасында программаны финанслау күләмнәрен бүлү

Программа заказчылары 1	2024 ел 2	Капитал салулар 3	башка ихтыяжлар 4
ЮХИДИБ	-	-	-
Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү системасын үстерү	-	-	-
Юл хәрәкәтендә балаларның имин катнашуларын тәэмин итү	0,470	-	0,470
Транспорт чараларының һәм жәяүлеләрнең хәрәкәтен оештыру системасын үстерү, юл шартларының куркынычсызлыгын арттыру	21,918	15,918	6,000
Юл-транспорт һәләкәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерү	-	-	-
Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге эшчәнлекне норматив-хокукий, оештыру һәм методик тәэмин итүне камилләштерү	-	-	-
Барлығы:	22,388	15,918	6,470

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
10 нчы кушымта

Программаның социаль-икътисадый нәтижәләлеген исәпләү

№№ п/п	Күрсәткечләр	2012 ел (база)	2024 ел
1	2	3	4
1.	Юл-транспорт һәләкәтләре нәтижәсендә һәләк булучылар саны (программа күрсәткече), мең кеше		18
2.	Юл-транспорт һәләкәтләре нәтижәсендә һәләк булган затлар саны (инерцияле сценарий - программа-максатчан методы булмаган шартларда вәзгыятьне үстерү), кеше	39	42
3.	Һәләк булучылар санының инерцион сценарий белән чагыштырганда кимүе, кеше		24
4.	Социаль-икътисадый зыян кимү, млн сум		137,472
5.	Программаны гамәлгә ашыруга чыгымнар, млн сум		22,388
6.	Инфляция индексы		11,14
7.	Инфляцияне исәпкә алып чыгымнар, млн сум		2,1
8.	Социаль-икътисадый нәтижә, млн сум		135,372
9.	Дисконтлау коэффициенты		1,11
10.	Күрелгән социаль-икътисадый нәтижә, млн сум		121,956

«2024 елга Әлмәт муниципаль  
районында юл хәрәкәте иминлеген  
арттыру» муниципаль программасына  
11 нчы кушымта

Программаның бюджет нәтижәләлеген исәпләү

№№ п/п	Күрсәткечләр	2012 ел (база) 3	2024 ел 4
1.	Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булучылар саны (программа күрсәткече), мең кеше		18
2.	Юл-транспорт һәлакәтләре нәтижәсендә һәлак булган затлар саны (инерцияле сценарий - программа-максатчан методы булмаган шартларда вәзгыятьне үстерү), кеше	39	42
3.	Һәлак булучылар санының инерцион сценарий белән чагыштырганда кимүе, кеше		24
4.	Социаль-икътисадый зыян кимү, млн сум		137,472
5.	Муниципаль бюджет керемнәренә кертем, млн сум		27,494
6.	Программаны гамәлгә ашыруга муниципаль бюджеттан чыгымнар, млн сум		4,309
7.	Инфляция индексы		11,14
8.	Инфляцияне исәпкә алып, муниципаль бюджеттан программаны гамәлгә ашыруга чыгымнар, млн сум		0,386
9.	Бюджет нәтижәсе, млн сум		27,108
10.	Дисконтлау коэффициенты		1,11
11.	Китерелгән бюджет нәтижәсе, млн сум		24,421